

2 Korintu

I Galwe Sulat Fol di Dad Faglut di Banwe Korintu

Kafaglabat galbà di galwe sulat Fol di dad to di banwe Korintu

Kakubu i sfali lê febe Fol i galwe sulatan ani di dad to faglut di banwe Korintu. Na di banwe Masidunya i gusmulatan sulat ani.

Di kagdawat dad faglut di Korintu i muna sulatan flabè i dademe, bay dademe gadèla sasè nimòla. Na gman Fol di sulat ani, lehewkenen di kgadean i kdawat dad faglut i kngakan dale du msal ale. Kngakan i dad to tamdò kakakéng déén di kastifun i dad faglut.

Na tulenan kdee gnagun na faglabatan di dale, kenen dek Dyisas Krayst mimò i nimoan. Santulenán kiboan tmayud dad kaflayam na kalima, du fye fadlug mimò balù tan fimò Dwata kenen.

Na Titus na dad demen i tmunda sulat ani ditù di dad to di Korintu.

¹ Dad flanekgu, i sulat ani mdà di deg Fol, na di kene Timoti i flanekito di kafaglutito di ku Dyisas Kryst. Na mdà di knayè Dwata tanalékan agu mgimò satu to dek Dyisas Kryst. Na febegu i sulatmi ani di kdeeyu dad faglut di Dwata di banwe Korintu, na di kdee dad banwe glam di Akaya.

² Kayègu ku banlé gamu Dwata Maito na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol bong fye di Dwata

3 Dnayenito Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst i too kamdo i dad to, i Mà too tmabeng na tamgal nawa i dad faglut di kenen.

4 Na balù tan i gumaflayammi toon gami gal tnabeng, du fye balù tan i kaflayam kel di dememi to, gamtabeng gami dale fagu di tabeng gablé Dwata gami.

5 Too glut, du balù too gami maflayam, du mdà di ksasatumi di kene Krayst, too bong sa gdawatmi tabeng mdà di Dwata.

6 Nun dad kaflayammi ani, du fye gablé di gamu nawa landè sen, na gtabengmi gamu di kaflayamyu. Du mdà di ktabeng Dwata gami di dad kaflayammi, gadèyu i kibò Dwata tmabeng gamu di kaflayamyu, du fye gamtayud gamu salngad i ktayudmi i kaflayammi.

7 Taman too bong kagsaligmi gamu di kaglayudu i kdee kaflayam kel di gamu, du gadèmi ku tan i kaflayammi, lê gamu kaflayam, na gadèmi too glut tnabeng gamu Dwata, gambet i ktabengan gami di kaflayammi.

I dad kaflayam Fol di banwe Asya

8 Dad flanekgu faglut, fye gadèyu gablè di kaflayammi ditù di banwe Asya. Too landè guflingengu i kaflayam i gnagumi, du man nawami talà gami gamtayud na mati gami.

9 Man nawami takel i bang kfatimi. Kabay én duen nun kaflayammi, du faglabat Dwata gami di lam i too sasè kaflayam én, là fakay ku snaligmi i kgalmi. Alòmi fakay snalig i kgal Dwata, du kenen gmagan mték i dad mati.

10 Kenen sa i tagafalwà gami, na là gami mati. Taman ani duenan too gami smalig di kenen, du gadèmi ku nun gnagumi lêman i bong kaflayam lêmanan gami falwà.

11 Fye ku tooyu gami tnabeng fagu di kdasalyu di Dwata, du fye dee dad to dmayen kenen di kitela i bong ktabengan gami mdà di dasal i dee dad to.

I katlas Fol i fandaman

12 Too gami lehew, du di nawami gadèmi too matlu i nimòmi na landè bunimi di dademe dad to, na lumban di gamu, du i nimòmi slame mdà di Dwata. Na gadèmi i duenmi gmagan mimò ani, ise ku fagu di kfulung i dad to di tah tanà, bay fagu di kafye Dwata.

13 I kdee dad sulatmi di gamu toomi fbangal, na landè sulatmi i làyu gbasa na làyu glabat. Na i knayègu

14 ku matnù i kgadèyu gablè di nimòmi, balù di bang ani làyu too gadè, du fye di kasfulê Amuito Dyisas, flehewyu gami salngad i kfle-hewmi gamu.

15-16 Na du too nun imen nawagu glabatyu ani, fandamgu di kagugu salu di Masidunya slob agu déén di gamu. Na di kasfulêgu fdu ditù lêman agu slob di gamu, du fye lêman gamu lehew na fye ku tnabengyu agu di ksalugu ditù di banwe Dyudiya.

17 Kabay du là gdohò i klauygu gamu, tan i fandamyu gablè di deg? Agu kè gambet i satu to makang bay là too mdà di nawan i fakangan? Fanyogu manyu deg satu to galan man, “Hae, ani nimògu.” Kabay balù ani manan, di nawan manan, “Ise ani nimògu.”

¹⁸ Kabay deg mahal. Du too glut dnohò Dwata ku tan i fakangan, na salngad agukenen, du dnohògu ku tan i fakanggu.

¹⁹ Agu, Silas, na Timoti, kdeemi tamdò gamu gablè ku Dyisas Krayst i Tingà Dwata, i too gsalig, na landè fakangan i laan dnohò.

²⁰ Too glut ani, du kenen i dmohò i kdee fakang Dwata, du kdee fakang Dwata di gito dad to, fagun di ku Dyisas Krayst. Na taman, du smalig i nawaito di ku Dyisas, galito man, “Amén,” du dnayenito Dwata.

²¹ Du Dwata i tamgal gito di kafaglutito di ku Dyisas Krayst, na tamgalékan ito,

²² na fnean di nawaito i Tulusan na i knean di gito mgimò ilè gito nfunan, na gdawatito kadang kdee fakangan di gito.

Iktulen Fol ku tan i duenan là gdohò

²³ Fye ku fanlayam agu Dwata, ku là glut i mangani, én duengu là gafles mlauy gamu di banwe Korintu du kayègu ku landè klidù nawayu fagu di kngakgu i sasè nimòyu.

²⁴ Balù ani gmangu, ise ku fdatahmi i ktomi di galmi kdek gamu. Là, du gadèmi tamgal i kafaglutyu. Kabay én alòmi kayèku tnabengmi gamu, du fye i klehewyu too matnù.

2

¹ Na là agu gdohò salu lêman déén di gamu, du di fandamgu là agu mayè salu ditù di gamu ku lêman agu mlé gamu klidù nawa.

² Du ku agu i gumdà klidù nawayu, landè to flehew deg, du mlidù gamu.

³ Taman én duengu febe di gamu i muna sulatgu mngak gamu, du fye di ksalugu déén, i dad to flehew deg moon, là baling flidù deg. Du gadègu ku teenyu agu lehew du mdà di fye nimòyu, na lê gamu sa lehew.

⁴ Di ksulatgu di gamu too msamuk i nawagu na tamdak i lwakgu, du too agu mlidù gamu di sasè nimòyu. Snulatta gamu ise ku banléta gamu klidù nawa, bay du fgadègu gamu toota gamu kanbong nawa.

I klifet i salà

⁵ Na gablà di satu to déén di gamu, i mimò sasè di muna. Là sa alò deg banlén klidù nawa, bay kdeeyu banlén klidù. Ise ku knayègu ku i to ani too baling gdanà nawa du mdà di tnalùgu.

⁶ I kaflayamyu kenen tagablà nan.

⁷ Na ani, fye ku balingu nlifet i nimoan sasè, na tangalyu nawan, du fye laan kadang gadlug di too sasè kagafaldaman gablà di nimoan, na baling malmo i nawan.

⁸ Na fakdogu di gamu, tooyu fite di kenen nun fa kalbong nawayu kenen.

⁹ Na di muna fa di ksulatgu gamu gablà di kenen, tnilewgu gamu du neyegu ku too gamu fulung mimen ku Dyisas Krayst balù tan i dekan gamu.

¹⁰ Na ku nlifetyu i salà i balù simto to lègu nlifet salaan. Na di klifetgu i gugsalà, nimògu di kite Krayst, du gadègu ani gufye i kdeeyu.

¹¹ Én satu duenito mlifet i sasè nimò i to ani, du fye là ito gfisan Satanás mdà di laito klifet dun. Du tooito gadè i kayè Satanás ku fnisanan i to ani kel di kdeito.

Iksamuk i nawa Fol di banwe Troas

¹² Na tulengu gamu gablà di kagugu ditù di banwe Troas du tmulen agu i Fye Tulen gablà di ku Dyisas Krayst. Too fye nawagu du lanwan i dalangu tmulen gablà dikenen.

¹³ Kabay balù too dee kfagugu tamdò dad to déén, landè ktanak nawagu, duenan du làgu teen i flanekito Titus déén. Taman mbal agu di dad to, na fles agu ditù di banwe Masidunya.

I katufagu di ku Dyisas Krayst

¹⁴ Kabay too agu mlé bong fye di Dwata, du mdà di ksasatumi ku Krayst frisanan gami, du fye balù nè gusalumi nun nan gukmamun gami fbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, na di kbelmi dun gambet bun i too fye fangbun mbel balù nè gusalumi.

¹⁵ Du gito i fbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, sadi ito gambet i fye bun, i too gaflelew Dwata, i gal gbun i dad to mayè faglut, kel di dad to fadlug magu di dalan salu di kaflayam landè gusenan.

¹⁶ Kabay là salngad i kdawat i dad to i Fye Tulen, gambet i kangbun i dad to i fangbun. Du di dad to salu di kaflayam landè gusenan, too sasè i kangbunla dun, du gadèla nun kaflayamla landè gusenan, bay di dad to mayè faglut, too fye kangbunla i Fye Tulen, du gadèla ani fakay mlé nawa landè sen di dad to too faglut dun. Na simto kè gmagan mebe i Fye Tulen gablà ku Dyisas mdà alò di kenen kto? Landè to sa gmagan silang ku tnabeng Dwata.

¹⁷ Na là gami gambet i dademe dad to alò tamdò Tnalù Dwata, du fye nun gwèla knun. Kabay gami mahal, du mdà di ksasatumi ku Krayst, i

tulenmi too nun kagdaan di Dwata. Landè manmi kakakéng, slame matlu i manmi, du dek gami Dwata mimò i nimoan, na gadean i kdee nimòmi.

3

I dad to snalig tamdò i falami dalan

¹ Ken fandamyu i gmangu gamu gine, alò talù fdag. Kabay gsalà i fandamyu, du là gami salngad di dademe to tamdò, du là gamu dmawat dale ku landè sulat nebela i gugmadèyu ale tamdò i kaglut. Na là ale dnawat dademe dad to, ku landè sulat nebela mdà di gamu.

² Kabay gami, landè gukmamumi i sulat gambet ani, du kaflingengu dun, gamu sa i mgimò sulatmi, du kdee dad to gmadè fye i nimòmi mdà di fye nimòyu.

³ Gamu sa i sulat mdà di ku Krayst, du dekan gami di gamu, du fye faglut gamu di kenen. Na sulat ani, fye fa du là gsulat di dad batu, gambet i dad flalò Mosis, bay fagu di Tulus Dwata i too mto, sulatan dun di nawayu.

⁴ Gmanmi ani, du fagu di ksasatumi ku Krayst, too gami smalig di Dwata.

⁵ Na i nimòmi là sa ku manmi tatì mdà di gami i mimò ani, du landè gnaganmi. Kabay i kgaganmi mimò dun, mdà sa di Dwata.

⁶ Kenen sa mlé gami gnagan tamdò i falami dalan salu di kenen, na ise ku falami dalan ani, fagu di flalò gsulat di muna fa, bay fagu di Tulus Dwata. Du i flalò gsulat ani, i alò fite di dad to too ale mlafà i flalò, na du là ale gmagan mlalò dun, én gukella fati landè gusenan. Kabay i Tulus Dwata

mnè di gito, kenen sa gmagan mlé di gito nawa landè sen.

I kdatah Amuito Dyisas Krayst di dad flalò fagu di ku Mosis

⁷ Na di ksulat Dwata i dad flalò di dad batu blén di ku Mosis, gagin déen i knengan. Taman du too mneng i baweh Mosis i dad bel Israél là fakay too meye i bawehan, balù fadlug magwè i knengan. Na ku tafite Dwata i kdatahan di knengan di kablén dad flalò i mebe dad to di fati landè gusenan,

⁸ là kè mdatah fa i kdatahan fiten fagu di Tulusan i gmagan mlé nawa landè sen?

⁹ Ku tafite Dwata i kdatahan di knengan di kablén i dad flalò i là gmagan mlé nawa landè sen di dad to, baling alò gafalmo dale, mdatah fa i kdatahan fiten fagu di falami dalan salu di kenen i gumdà i dad to matlu di kiten.

¹⁰ Kabay i kaglutan, balù nun bong kdatah i muna dalan fagu di dad flalò, sadi talandè kdatahan, du nun falami dalan di Dwata too mdatah fa di muna dalan.

¹¹ Du ku nun kdatah i dalan tamatlas i nun gusenan, too lumban i kdatah i falami dalan di Dwata i landè gusenan.

¹² Du nun imen nawami landè gusen i falami dalan di Dwata ani, taman landè klikòmi fbangal tmulen i kdee di katdòmi Tnalù Dwata.

¹³ Kabay mahal ku Mosis, du snafangan i bawehan, fye là teen i dad bel Israél i kagwè kneng di bawehan.

¹⁴ Na là alò ku di baweh Mosis i nun safang, bay nun safang i fandam dad bel Israél, du balù ani, ku

bnasala i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis làla glabat dun. Silang magwè i gamsafang i fandamla ku tasasatu ale di ku Krayst.

¹⁵ Too glut ani, du balù sadni, ku bnasala i flalò Mosis, nun fa gamsafang i fandamla du làla glabat fa i gumtatekan.

¹⁶ Kabay ku tafaglut i satu to di ku Dyisas Krayst Amuito, i gamsafang i fandaman tamagwè nan, na glabatan Tnalù Dwata.

¹⁷ Na Dyisas Krayst Amuito, sasatu di Tulus Dwata. Ku mnè Tulus Dwata di satu to, tamalwa i fandaman, na talaan nan mgikat di flalò.

¹⁸ Na taman gito dad faglut talandè safang i kneng i kdatah Amuito teen di gito, du baling matnù mdà di Tulus Amuito i fadlug tamlas gito du nimoan ito salngad kenen.

4

I kafgadè ale Fol i falami dalan di Dwata

¹ Na du mdà di kakdo Dwata saligan di gami i nimò ani, dunan fgadèmi di dad to i falami dalan di Dwata. Taman là mlungay nawami fgadè dun, du mdà di kakdon.

² Na too knang i nawami i dad magagyà nimò, i nimò i dad to di gugbunin. Du là gami mayè mgaw i dad to, na di katdòmi Tnalù Dwata làmi tnù i kakakéng, bay matlu i kbelmi dun. Na kdee dad to gmadè i tdòmi slame glut, taman landè dalarla fkéng dun. Na Dwata i gmadè i kdee, gadean slame glut i tdòmi.

³ Tanun dad to là gamlabat i tdòmi i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst, du dad to ani là ale galwà di fati landè gusenan.

4 Là ale faglut, du Satanas i mebe i dad to là faglut di tah tanà ani, smafang i fandamla du fye lala dilè i kdatah Krayst Dyisas fagu di Fye Tulen ani. Fagu di ku Krayst gadeito Dwata, du salngadkenen di Dwata.

5 Na ise gablà di kdatah ktomi i tdòmi, bay tdòmi gablà di kdatah Dyisas Krayst, du én tdòmi dunanken i Amuito, na gami dad saligan i tmabeng gamu du lalòmi kenen.

6 Na di kimò Dwata i banwe, di kagatbuan too kifu i kdee. Kabay alò mdà di kmanan malwa, malwa nan. Na salngad én i nimoan di gami, du lanwan i fandammi, du fye glabatmi i bong kdatah na kneng teenito di ku Dyisas Krayst.

7 Na balù alò gami gambet i dad kulang tanà landè alì btas, tasaligan di gami i too mabtas nimò, du fye glabat i dad to i eneg mimò i fimoan gami ise ku mdà di gami bay mdà di kenen.

8 Na too dee gaslokmi kaflayam di katdòmi gablà ku Dyisas Krayst, bay là gami tlag tmulen. Na slaan làmi gadè ku tan i kibòmi mimò i nimò blé Dwata gami, bay gal nun dalan teenmi.

9 Na fanlayam gami i dad to, bay là gami tnagak Dwata. Na slaan galla gami fan fnati, bay falwà gami sa Dwata.

10 Galmi gnagu i dad kaflayam salngad ku Dyisas, mdà di dad to mayè mati gami, bay fagu di ktabengan gami gadè dad to, mto sa kenen.

11 Du di knèmi dini di tah tanà, fanla gami gal fnati du mdà di ksasatumi di ku Dyisas, bay fagu di ktabengan gami gmadè i dad to too glut lêman mto Dyisas.

12 Taman toomi fatan i fatimi, du mdà di kebemi Tnalù Dwata. Kabay balù ani, fagu di nimòmi ani gamdawat gamu nawa landè sen.

13 Nun to tafsulat Dwata di Tnaluan, manan, “Toogu fnaglut i man Dwata, taman tulengu i fnaglutgu.” Na salngad én gami kafaglut. Tulenmi di dad to i Tnalù Dwata, du toomi fnaglut.

14 Gadèmi kadang di satu duh, Dwata i tamték i Amuito Dyisas Krayst mdà di fati, lê kenen mték gito, du masasatuito di ku Dyisas. Na neben gami salngan gamu ditù di muna Dwata.

15 Tnayudmi i kdee kaflayam kel di gami, du fye nun gufyeyu. Du ku nun dee dad to faglut di ku Dyisas fagu di kdilèla i kafye Dwata, matnù i dad to mlé bong fye di kenen, du fye Dwata too magdayen.

I kafye blé Dwata dad to gamtayud

16 Taman du gadèmi satu duh nték gami Dwata mdà di fati, là mlungay i nawami. I lawehmi ani salu di gumlungayan, bay klit i duh i nawami salu di too gumgalan.

17 Na i too sasè kaflayam tnayudmi ani là sa mlo. Na fagu di ktayudmi ani, bong dee kafye blé Dwata gami kadang ditù di langit. Na i dad kaflayam tnayudmi, sadì too tukay ku fasngadmi di bong kafye landè gusenan blé Dwata gami.

18 Taman làmi fsamuk i nawami gablà di dad kaflayam gal kel di gami, du nun gusenan. Kabay toomi fandam i làmi fa teen, dunan i kdee di tah langit, du én sa kel di landè gusenan.

5

Ikablé Dwata falami laweh

¹ Na balù ku too bong kaflayammi, là gami tlag di fimò Dwata du gadèmi ilawehmi dini di tah tanà salngad i lawig lumak malmo, bay nun falami laweh nimò Dwata blén di gami kadang di langit i là malmo kel di landè sen.

² Na du too malima i gnagumi lammi fa dini di tah tanà, too gami mayè ku mlal kel i duh gablé Dwata di gami i falami laweh, i laweh mdà di langit.

³ Du di ktékito mdà di fati kadang satu duh, là alò nun layefito, bay lê nun lawehito.

⁴ Na kloito mnè dini di tanà ani, too malima i gnaguito. Balù ani, là ito mayè ku gasil ito mati, du fye gtagak i lawehito dini, bay i knayeito ku mlal ito banlé i falami laweh mdà di langit, du fye matlas i laweh lumak mati di laweh là mati landè gusenan.

⁵ Dwata i fatlagad gito du fye gdawatito i falami laweh ani, na tafnean di gito i Tulusan, na én i gugmadeito nun duh kadang blén di gito i falami laweh tafakangan gito.

⁶ Taman too matgal i nawami, du gadèmi klomi mnè dini di tanà ani, là gami fa mnè di saféd Amuito Dyisas.

⁷ Taman tmayud gami fatan fagu di ksaligmi di Dwata, balù làmi fa teen i gumneito ditù di langit.

⁸ Hae, too mgal nawami di kafaglutmi di Dwata, na kayèmi moon ku mlal gami tmagak i lawehmi ani, du fye gasil gami mnè ditù di saféd Amuito Dyisas.

9 Kabay i too mdatah fa di gami i kaflehewmi ku Dyisas, balù mnè gami fa dini di tah tanà ani, demen ku mati gami, na ditù gami di safédan.

10 Du nun duh kadang, kdeeto tadag di muna Dyisas Krayst di gumukuman, du dnawatito i ulê i nimoito di kneito di tah tanà, ku fye demen sasè.

I kasafyeito di Dwata

11 Na du gadèmi too gamlikò i kukum Amuito Dyisas gito kadang, taman fagbanmi i katdòmi di dad to, du fye faglut ale. Dwata gmadè ku tan i mnè di nawami, na kayègu ku gamu fa gmadè.

12 Ise duenmi talù gambet ani gine, du fye dnayenyu gami, bay baling kayèmi ku gadèyu matlu i nimòmi, du fye nun timelyu i dad to alò meye i baweh i satu to, bay là ale too meye i dad nimoan.

13 Én kè mnè di nawayu tabook gami? Kaman sa, syan ku én gubookmi i kimenmi di Dwata. Kabay ku én kiteyu gami tafye fandammi, én dalanmi tmabeng gamu.

14 Du ku fandammi i bong kakdo Dyisas Krayst gito, too là fakay ku là gami mimò i knayean. Du too mbangal di gami, di kfati Dyisas, mati kenen tlas i kdeeto dad to, na sadi kdeeto tamati gagin di kenen.

15 Na mati kenen tlas i kdeeto dad to, du fye i dad to mto fa, talà mlalò i gito knayè, bay balingla lalò i knayè Krayst Dyisas, du kenen mati na mték duenan gito.

16 Taman nang ito faldam gablè di balù simto to, gambet i fandam i dad to là faglut. Na balù gami di là gami fa faglut, én kibòmi faldam, du man

nawami Krayst tati to salngad gito. Kabay sadni, bong mahal fandammi, du tagadèmi Dyisas Krayst i Tingà Dwata.

¹⁷ Taman i to masasatu di ku Dyisas Krayst, mbaling falami kdee fandaman na nimoan, takubu i labi, na tatamlas i falami.

¹⁸ Nimò Dwata kdee ani, du fagu di ksasatuito di ku Krayst tasafye ito di kenen. Na nimoan ito dad to smafye i dademe to di kenen.

¹⁹ Taman ani i tdòmi, dunan fagu di ku Krayst Dyisas, smafye Dwata i dad to di kenen, na nlifetan i dad salàla. Na snaligan gami mebe i Fye Tulen ani di dad to.

²⁰ Taman gami sa i salig dek Krayst Dyisas, du fagu di gami too fakdo Dwata di gamu. Taman fakdo gami di gamu sadì dini Krayst, na beg gamu safye di Dwata.

²¹ Too kayè Dwata nun gufyeito, taman balù landè salà Dyisas, kahan di kenen i kdee dad salaito, du fye fagu di ksasatuito di ku Krayst, tamatlu ito di kite Dwata salngad i kenen katlu.

6

¹ Na du taftabeng Dwata gami di nimoan, taman fnimi di gamu, nangyu falmo i kafyen tagdawayu, bay fiteyu i kdawayu fagu di dad fye nimòyu.

² Flinge gamu i tagman Dwata di Tnaluan, manan,

“Di bang i kayègu, tnimelgu i dasalyu,

di kakel i duh i kafalwàgu gamu, tnabenggu gamu.”

Na ani mangu di gamu, takel i bang mayè Dwata tmabeng gamu, na ani i duh falwaan gamu mdà di kaflayam landè gusenan.

I dad kaflayam Fol

³ Là gami mayè ku nun gablabal i kafaglutyu, taman kayèmi ku landè nimòmi gumdàyu gdanà nawa di gami klomi tamdò gamu.

⁴ Kabay di kdee dad nimòmi, fagumi di too matlu, du fye teen i dad to na gami dad salig Dwata, du mdà di kagtayudmi i kdee blat nebemi, i dad kalimami, na i dad samuk i man nawami landè gugalwàmi.

⁵ Fagtayud gami balù bnunal gami, bnilanggù gami, na fatduk gami. Too gami fgal di nimòmi balù mlungay gami, là gkudang, na gal bitil.

⁶ Toomi fite, gami i glut salig Dwata fagu di kiwasmi i sasè nimò, i kaglabatmi i kaglut gablà di Dwata, i ktayudmi, i kafyemi dad to, i knè Tulus Dwata di nawami, na fagu di too glut kakdomi.

⁷ Na lêmanmi fite gami dad salig Dwata fagu di katdòmi i kaglut, na fagu di ktabeng i eneg Dwata di kdee nimòmi. Na du tamatlu gami di kite Dwata, ani klungmi na atumi misan i dad sasè.

⁸ Na slaan nafè gami i dememi to, na slaan là, bay knean fnadlugmi i gami nimò di Dwata. Slaan dayen gami i dememi dad to, bay slaan tnifula gami. Nun mangman kun gami tmulen kakakéng, bay ise, du balingmi ale too tnulen i kaglut.

⁹ Nun mangman kun, too gami mdanà di kdee dad to, bay baling gami too mdengeg. Na too dee dulè fan gami mati, bay Dwata gal falwà gami.

Na slaan fanlayam gami Dwata, du fye matdò bay laan gami sa fnati.

¹⁰ Na slaan too mlidù nawami, bay i klehew i nawami di kafye Dwata too gadlug. Na gami dad to landè, bay fagu di gami, dee dad to mbaling ale dad to nun knun landè gusenan. Landè nfunmi, bay balingmi gfun i kdee blé Dwata gami.

¹¹ Na gamu dad flanekmi déén di Korintu, tatu-lenmi di gamu i kdee mnè di lam i nawami, du too bong nawami gamu.

¹² Landè gukulang kakdomi gamu, bay gamu, kulang sa kakdoyu gami.

¹³ Na i ktalùgu di gamu, gambet gamu i too dad ngàgu. Fye moon ku i nawayu gami, salngad kalbung nawami gamu.

I kasatnù i dad to faglut na dad to là faglut

¹⁴ Na nun fa mangu di gamu. Nangyu sansatu i ktoyu di dad to là faglut di Amuito Dyisas, du là fakay ku i matlu na i bigkò mbaling satu. Na là fakay satnù i lwa na i kifu.

¹⁵ Na là sa fakay ku sasatu nawa Dyisas Krayst na Satanas. Na là salngad i fandam i dad to faglut, na fandam i dad to là faglut.

¹⁶ Là fakay mangamfù di dad ise glut dwata déén di Bong Gumnè i too mto Dwata. Na gito dad faglut i gumnean én, du manan,

“I dad to faglut di deg, ale i gumnègu,
na mnè agu di dale.

Na agu i Dwatala,
na ale i dad togu.

¹⁷ Taman nang gamu sasatu di dad to là faglut di deg,

bay fawag gamu di dale,
 nang gamu magin di dad magagsik nimòla,
 na dnawatgu gamu.

¹⁸ Na mbaling agu Màyú,
 na mbaling gamu dad ngàgu.
 Ani man Dwata i Amu Too Mtulus.”

7

I kafeito na klikoito Dwata

¹ Na dad flanekgu kanbonggu nawa, i kdee ani, slame fakang Dwata di gito. Taman tanlu ito i nimoito, du fye landè sasè nimò i lawehito, na landè sasè fandamito. Too ito fgal tamlu i nimoito kel di talandè sasè bolan, du nun kafeito na klikoito Dwata.

I klehew Fol

² Fabtasyu gami di nawayu, du landè sa mgimòmi sasè di gamu, na làmi sa falmo i kafaglut balù satu to, na landè sa to nlimbungmi.

³ Làgu gman ani ku nukumgu gamu, du tagmangu di gamu too mabtas gamu di nawami. Hae, landè fakay samkah gamu di nawami, balù tan kel di gito, du sasatuito balù mto ito ku demen mati ito.

⁴ Too bong i ksaliggu gamu, na toogu gamu dag di dademe to. Na balù nun dee gamsamuk i nawami, knean là mlidù i nawagu, na too agu lehew duenan gamu.

⁵ Na di muna, di kakelmi di banwe Masidunya, too landè ktanak nawami du dee samukmi, du balù nè gusalumi nun dmuen gamu, na lê msamuk i nawami gablà di gamu.

6 Kabay Dwata, i mlala i nawa i to nun gugdanà i nawan, nlalan i nawami fagu di kakel Titus di gami fdu di gamu.

7 Na ise alò i kakelan gaflehew gami, bay di ktulenan gami gablà di klalayu i nawan. Na léan tulen gami i ayèyu mite deg, na gablà di klidù i nawayu deg, na i ayè nawayu mimò i knayègu na i ksenyu deg di dad dmuen deg, taman matnù i klehewgu.

Ikguman fandam i dad to

8 Na balù mlidù nawayu gablà di muna sulatgu febegu di gamu, làgu nsal i sulatgu. Kabay di kfebegu dun lwe i nawagu, du gadègu i sulatgu gaflidù i nawayu, balù là sa mlo i klidùyu.

9 Na ani, nun klehewgu ise ku mdà di flidùta gamu, bay du fagu di klidù nawayu msal gamu na tnagakyu i dad sasè nimòyu. I klidù nawayu én, too nun kamu Dwata dun, taman i muna sulatgu landè gusasean di gamu.

10 Na i gukel i klidù nawa i too nun kamu Dwata, dunan i ksal i dad salà na kguman i nawa. Na i gukel i ksalyu ani, dunan nun kagalwàyu di kaflayam landè gusenan, na landè gumsal nawayu déén. Kabay i gukel i klidù nawa i mdà alò di to, dunan di fati landè gusenan.

11 Fandamyu i tamgimò Dwata fagu di klidù nawayu, du tamguman i fandamyu, na tatoo minit nawayu mimò fye. Du kayèyu ku gadè i dad to là gamu magin di nimò i to gamsalà déén, na knang nawayu i nimò i satu to i gamsalà, na too gamu liko ku gakuf gamu di flayam Dwata kenen. Na mlidù nawayu deg, na tooyu kayè nimò i dek Dwata

gamu, na fadlàyu i to gamsalà. Du ani nimòyu, tafiteyu là gamu gakuf di dad salaan.

¹² Na ise ku alò gufye i to gamgimò salà, ku demen ise alò i to gumimoan salà i gusmulatgu. Kabay Dwata gmadè i duengu smulat, dunan smulat agu du fye gadèyu ku tan kalbong nawayu gami.

¹³ Taman too maglala i nawami, du nun fye gukel i sulatgu di gamu.

Na ise alò ani, bay too gami lehew gablà ku Titus di klalayu i klidù nawan gablà di gamu.

¹⁴ Tatoogu dag gamu di kenen, na làyu agu fyà. Du i kdee gmanmi di gamu slame glut, na salngad én i kdagmi gamu di ku Titus slame glut.

¹⁵ Taman i bong kakdon gamu too matnù di kagafaldaman i kimenyu i fngewe febegu di kenen, na i kdawatyu kenen balù likò gamu di kakelan ken nun làyu nimen.

¹⁶ Too agu lehew gablà di gamu, du mdà di fye nimòyu, tagadègu toogu gamu gsalig.

8

Ikablé

¹ Dad flanekmi di kafaglut, knayèmi fgadè di gamu gablà di bong kafye blé Dwata di dad to faglut di ku Dyisas Krayst ditù di banwe Masidunya.

² Na balù mlo mnè ale di kablat kaflayam, knean flehew ale. Na balù mnè ale di klandèla, knean bong i blélà di dad demela faglut.

3 Na tulengu gamu i teengu di dale, ise ku alò bléla i gaganla, bay balingla nlukas i gaganla, na too mdà di dale i fandam mlé.

4 Du fakdo ale di gami ku dnawatmi i bléla, du fye nun alella di ktabeng i dad demeito faglut di banwe Dyudiya.

5 Landè imen nawami ku én kalbong i gaganla blé, bay nun fa too mdatah mgimòla, dunan bléla i ktola di Dwata. Kafnge én, fdanàla ktola mlalò i kmanmi, du én knayè Dwata.

6 Du tamatbù Titus samtifun i bléyu tabeng di dad faglut di Masidunya, taman toomi man, fye ku fnadlukan i nimoan di gamu, du fye tnabengan gamu dmohò i kafye nimòyu.

7 Na di kdee nimòyu too fye kimòyu dun, du i kafaglutyu di ku Krayst Dyisas too bong, na gmagam gamu sa tamdò, du gadèyu nan i kaglut, na fgal gamu di klalòyu ku Krayst, na bong nawayu gami. Taman kayèmi ku tooyu dnohò i kafye nimòyu di dad demeito faglut di klandèla.

8 Là sa ku nlegesgu gamu mlé tabeng, bay du fagu di fgadèmi gamu ku tan i kalbong ayè dademe dad to tmabeng i dad to landè, neyemi i kakdoyu ku too glut ku là.

9 Na tagadeito gablà di bong kafye Amuito Dyisas Krayst. Du balù i kdee nfunan ditù di tah langit, knean mbaling kenen to landè, duenan gito du fye fagu di mgimoan ani, mbaling ito dad to nun.

10 Na di fandamgu fye fa ku dnohòyu i tamatbùyu di fali takubu, du gamu sa i muna mlé na gamu sa i muna di dademe nun ayè mlé.

¹¹ Taman, fnadlugyu gagin i ayè nawayu i tamatbùyu. Na nè i gaganyu beg blé, én sa i bléyú.

¹² Du ku nun ayèyu mlé i gaganyu blé, ani dnawat Dwata, du laan fri di gito i laito gagan blé, bay baligan fri i gaganito blé di kenen.

¹³⁻¹⁴ Ise sa kayègu, ku mdà di kabléyu na baling gamu mnè di kalima, du fye gtabengyu i dademe dad to mnè di kalima, bay baling én kayègu, du nun knunyu ani, ku tnabengyu i dad mnè di kalima ani. Kafnge én di satu duh, ku mnè gamu di kalima, na ku nun di dale, ale gamtabeng gamu. Fagu dini, salngad i kdeeyu na landè dad to faglut mnè di kalima.

¹⁵ Salngad i gsulat déén di Tnalù Dwata gablà di dad Dyu di kuku i knaan blé Dwata mdà di langit, ani gmanan,

“I dad to muku i bong,
landè lukasla,
na i dad to muku tukay,
là ale knulang.”

Iksalu Titus di banwe Korintu

¹⁶ Bong fye di Dwata, du tatoo nun ayè Titus tmabeng gamu salngad i ayèmi.

¹⁷ Là alò nun ayè Titus di kaklingen i fanmi kdek kenen salu di gamu, bay du too kenen mayè tmabeng, tafandaman salu kenen di gamu, balù landè fa manmi di kenen.

¹⁸ Na nun faginmi ku Titus dunan i satu dememi faglut i too mgafè di kdee gustifun i dad demeito faglut, du mdà di katdoan i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas.

¹⁹ Na là alò ani, du kenen tamgalék i dad demeito faglut dini, du magin gami di ktundami i tabeng

ani di demeito faglut ditù di Dyérusalém. Nimòmi ani, du fye too magdayen Dwata, na du fye fitemi i ayèmi tmabeng i dademe faglut.

²⁰ Na too gami fgeye di kagotmi i bong tabeng bléyu, du fye landè fakay dmalam gami gablà di kalelmi dun.

²¹ Du ani kayèmi ku i nimòmi slame matlu, là alò di kite Amuito Dwata, bay balù di kite i dad to.

²² Taman nun fa satu flanekito faglut i faginmi ku Titus. Na tadee dulè neyemi i to ani, na teenmi too kenен mayè mimò i nimò Dwata, lumban nan bong ayean salu ditù di gamu, du gadean gsalig gamu.

²³ Na gablà ku Titus, kenen sa i demegu tmabeng gamu. Na i dad demen magin kenen, dunan i dad to dek i dad faglut mdà di dademe dad gustifun i dad faglut, na fagu di dale Dyisas Krayst too magdayen.

²⁴ Fiteyu i kakdoyu di dale, du fye gmadè i dad faglut di kdee dad gustifun, too glut i kdagmi gablà di kafaglutyu na kakdoyu.

9

I ktabeng di dad to faglut

¹ Gadègu balù làgu sansulit fa di gamu gablà i kabléyu tabeng di dad to faglut i mnè di kalima,

² du gadègu nun ayèyu tmabeng. Toogu gamu dag di dad to faglut déén di Masidunya, du mangu, gamu i mnè di banwe Akaya, tafandamyu di fali takubu gablà di ktabengyu, na dee ditù minit nawala du lingela gablà di ayèyu tmabeng.

3 Kabay dekgu i dad flanekito muna di deg ditù di gamu ani, du fye gatlagad i bléyu di kakelgu, du fye i kdagmi gablà di gamu too glut.

4 Du ku nun dad to mdà di Masidunya magin deg, na ku teenla là gatlagad gamu tmabeng, too gami myà, lumban i gamu kyà ku là gamu gatlagad, du tagman di dale tagastifunyu i bléyu.

5 Taman man nawagu fye ku toogu dek muna i dad flanekito ditù di gamu, du fye tnabengla gamu fatlagad i bléyu i tafakangyu. Na ku én, gatlagad gamu kadang di kakelgu, na gadè i kdee kadang ise fagu di leges i duenyu mlé, bay too mdà di nawayu.

I bong fla

6 Na nangyu nlifet i fléd ani. Ku mla ito alò tukay, na tukay sa i kantuito. Na ku mla ito bong, na bong sa i kantuito.

7 Taman di kablé kat satu to, fye funan faldam ku file i kayean blé, du là fye i kablé ku là mdà di nawan, na ku nun mlegeskenen, du én gaflehew Dwata ku mlé ito mdà di klaan nawaito.

8 Na Dwata gmagan mlé di gito too bong fa di kliduito, du fye landè gukulangito, du fye nun fa gabléito di dad demeito to.

9 Nun gman di Tnalù Dwata, manan,
“I to gal mlé di dad to landè,
là sa glifet i kafye nimoan ani kel di landè
sen.”

10 Dwata i gmagan mlé i bnê di to mla, na knaan du fye gamkaan kenen, gablén fa di gamu na tananuan i kalbong bnêyu na falnokan, du fye nun bong uléan, mdà di fye nimòyu di demeyu to.

¹¹ Gal gamu banlé Dwata kafye, du fye gal gamu mlé di demeyu to, na du mdà di tabengyu i tundami kadang, dee dad to mlé bong fye di Dwata.

¹² Du i kabléyu tabeng ani kadang, là alò mabtas du tmabeng i dad to faglut di Dwata, bay baling too matnù i kdayen na kablé i dad to kafye di Dwata.

¹³ Du ku gadè i dad to kayèyu mlé mdà di nawayu, dmayen ale Dwata, du ani gufite i kafaglutyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst too glut, du nimenu i knayè Dwata di gamu. Dmayen ale fa Dwata, du tatnabengyu ale na i dademe dad to faglut.

¹⁴ Na du mbaling gamu mabtas di dale, toola gamu dnasal di Dwata, du mdà di kafye blé Dwata fagu di gamu.

¹⁵ Taman mlé ito bong fye di Dwata mdà di too fye blén gito landè gmagan tmulen i kalbong kabtasan, dunan i kablén gito Tingaan Dyisas Krayst.

10

Iksen Fol ifimò Dwata kenen

¹ Agu Fol, i fakdo di gamu ani. Na nun kun mangman, too gamban i talùgu ku smulat agu di gamu, bay ku déén agu kun di safédyu gdè agu tmalù gamu. Kabay ani, là gamban i talùgu, du fagu di kdanà na ktanang nawa Krayst Dyisas nun fnigu di gamu.

² Na ani fnigu, fatluyu i nimòyu, du fye landè duengu fagban i talùgu di gamu di klauygu gamu, du too agu tmalù i dad to faldam i nimòmi fagumi di sasè knayè di tah tanà.

³ Glut alò gami to, bay i kibòmi samfati i kdee sasè, là salngad i dad to mnè di tah tanà,

⁴ du i dad tekmi di kasfati, ise ku mdà di dad to, bay balig too gmagan, du i dad tekmi ani mdà di Dwata, na gamfisan i dad dmuen kenen.

⁵ Fnisanmi i fandam i dad to fdag i gnadèla na lanbàmi i kdee msang i dalan gmadè i kaglut Dwata, na di kaglabatla i kaglut mgebe ale di kimenla ku Krayst.

⁶ Na di kafngeyu fite i ksikof kimenyu ku Dyisas Krayst, gatlagad gami mlayam dademe to dmuen Dwata.

⁷ Neyeyu i kagkahyu déén. Ken nun to di gamu i faldam na kenen alò mlalò ku Dyisas Krayst, fye ku funan fandam ise sa alò kenen i mlalò, bay balù fa gami too mlalò ku Krayst.

⁸ Na balù fdaggu gablà di glal blé Amuito Dyisas gami, landè gumyàgu, du ise duenan mlé gami i glal du fye falmomi i kafaglutyu, bay du fye tangalmi i kafaglutyu.

⁹ Là agu mayè ku fanlikògu gamu fagu di sulatgu ani.

¹⁰ Du nun kun mangman, agu Fol too labè na gamban i talìgu di gamu fagu di sulat, bay ku déén agu di safédyu là labè, na landè gukmamu i mangu.

¹¹ I to talù gambet ani, fye ku gadean balù tan i manmi di sulat dnohòmi di kakelmi di gamu.

I kafdag i dad to

¹² Là gami salngad di dad to fdatah i ktola. Là fulung faldam i dad to gambet ani, alò safdatah, na i kukumla i ktola alò fagu di dale fandam.

¹³ Kabay gablà di gami, nun gusen i kafdagmi, du i gufdagmi alò i nimò fimò Dwata gami, na gakuf dini i nimòmi di gamu.

¹⁴ Na du gakuf gamu di nimò fimoan gami, là glukas i kafdagmi du muna gami di dademe dad to di ksalumi di gamu di kebemi i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas.

¹⁵ Làmi sa fdag i dad nimò i dademe dad to di dad banwe ise gumdek Dwata gami. Kabay du gakuf gamu di nimò fimò Dwata gami, kayèmi ku fadlug lamnok i kafaglutyu, du fye too mbel i nimò i fimò Dwata gami.

¹⁶ Du fye tamdò gami fa dademe dad to i Fye Tulen ditù di gumawag banwe. Du là gami mayè fdag gablà di nimò i dademe dad to, di dad banwe ise gumdek Dwata gami.

¹⁷ Du gman Tnalù Dwata, manan, “Ku nun to mayè mdag, fye ku aloan dag i nimò Dwata.”

¹⁸ Du landè btasan ku dag i satu to i kton. Silang mabtas ku mdag kenen Dwata.

11

I gusalal ale Fol na dad to flingu ale i dad to dek Krayst Dyisas

¹ Kayègu ku tooyu fantahà nawayu flinge deg, balù man nawayu là agu fulung faldam. Kabay balù làgu fni ani di gamu du tafantahàyu i nawayu di deg.

² Too bong kaklengu gamu, salngad i kaklen Dwata gamu. Du salngad gamu i satu sawang libun fasdemegu di satu lagi, dunan Dyisas Krayst, na landè dademe fakay tamlamin gamu.

3 Likò agu ku ken nun mgaw gamu salngad ku Iba fangaw i ulad, na gasyat i fandamyu di kimenyu na i kakdoyu ku Krayst Dyisas.

4 Gmangu ani, du ku nun to salu di gamu, na tamdò i mahal tdò mayè gamu flinge dun na dnawatyu i mahal tdò gablà ku Dyisas, ise tdòmi, na dnawatyu i mahal tulus, ise Tulus Dwata, na dnawatyu i mahal dalan gugalwà, ise i Fye Tulen.

5 Na dad to tamdò i mahal tdò ani, én fandamla ale too mdatah dad gal dek Dyisas Krayst, bay gadègu ise ku mdatah ale di deg.

6 Balù ku là agu too fulung talù, toogu gadè i glut tdò gablà di kafaglut di ku Dyisas, na ani tafgadèmi di gamu di kdee katdòmi.

7 Landè fnigu di gamu di katdògu gamu i Fye Tulen mdà di Dwata. Na du ani nimògu, ken fandamyu i katdògu gamu landè btasan. Kabay i kaglutan, fdanàgu i ktogu, du fye tnabenggu gamu. Là fye kè i nimògu ani?

8 Na di klogu tamdò gamu, i dademe faglut di dademe banwe i mlé deg tabeng. Gablà moon ku nun gdawatgu mdà di gamu, nang ku dmawat agu i tabeng mdà di dademe, du gamu sa i tnabenggu.

9 Na ku déén agu di safédyu, na nun klidùgu là agu sa mni tabeng di gamu, du fye là agu smamuk gamu, bay i dad flanekito mdà di Masidunya mlé deg i kdee klidùgu. Na kel ani, làgu lmen mni di gamu, na balù kel di atuan, là agu smamuk gamu di klidùgu.

10 Fagu di kaglut gablà ku Dyisas Krayst i mnè di nawagu, i kfadaggan i là mgili, làgu fni tabeng di balù simto di kdee banwe di Akaya.

11 Ken fandamyu là agu mbong nawa gamu, bay ise du Dwata too gmadè ku tan i kalbung nawagu gamu.

12 Na fadlug agu mimò i nimògu ani, dunan là agu mni tabeng di gamu, du fye i dad to flingu ale i dad to gal dek Dyisas, là fakay ku fasngadla i nimòla di gami nimò.

13 I dad to én ise ku ale i glut dad to gal dek Dyisas, du fangawla gamu gablà di nimòla, na flingu ale, ale too glut dad gal dek Krayst.

14 Kabay là ito tikeng di kaflingula, du balù Satanas flingu kenen i satu kasaligan Dwata mdà di langit.

15 Taman là ito tikeng ku i dad saligan flingu ale i dad salig Dwata na i nimòla kun too matlu. Kabay di fulé duh kadang, maflayam ale gasngad di sasè mgimòla.

I dad kaflayam Fol

16 Na nulitgu man i gmangu di gamu gine, nangyu fandam ku là agu fulung faldam, du mdà di galgu man di gamu. Kabay balù ku ani fandamyu, fantahàyu nawayu di deg na fanlingeyu agu, du fye fakay agu fdag là ali.

17 Na i mangu ani, ise sa ku mdà di Amugu Dyisas, du ani nimògu gambet i to là fulung faldam, na i to gal fdag.

18 Kabay du too dee gal fdag gablà di nimòla di tah tanà ani, deg sa fa fdag salngad dale.

19 Na galyu man gamu too fulung faldam, bay too gamu mayè flinge i dad to là fulung faldam.

20 Na balingyu fantahà nawayu balù di dad to masak gamu, i dad to gal mwè i kdee knunyu, i dad

to mawel gamu, i dad to fdanà gamu, na i dad to smamfak gamu.

²¹ Fye kè i nimò i dad to gambet ani? Gami mahal, du likò gami mimò salngad i dale nimò di gamu. Kabay du too ale fdag i dale kto, fdag agu fa, salngad i dad to ani i là fulung faldam.

²² Na simto dad to ani? Du ku fdagla i ktola du ale dad to Hibru, deg sa to Hibru. Na ale kun dad bel Israél. Deg sa i bel Israél. Na ale kun i dad bel Abraham. Na deg sa i bel Abraham.

²³ Deg sa salngad i to là fulung faldam du mangu ani, bay ku fdag ale, ale dad salig Krayst Dyisas, agu sa i salig mdatah di dale. Du landè di dale i matu deg di kgal mimò di ku Dyisas Krayst, na dee fa dulégu bnilanggù, na talà gse ku file dulê agu bnadas, na file dulê fan agu mati.

²⁴ Talime dulégu gnagu di kaskél tali i dad Dyu, na di kat kaskélla deg man tlu falò syém dulê.

²⁵ Na tatlu dulê dad to Roma munal deg, na sulê tafan agu mati di ktudà deg batu, na tatlu dulê galnab aweng snakaygu, na sbutang na sduhgu lamtew di mahin.

²⁶ Na di dee kagugu nun kaflayamgu mdà di bong dunuk, mdà di dad to mlaab deg du tmaku, mdà di dademegu Dyu, na mdà di dad to ise Dyu. Na nun kaflayam i gnagugu ditù di dad syudad, ditù di dad bulul, na ditù di tah mahin. Na nun fa kaflayamgu mdà di dad to flingu ale i flanekgu di kafaglut ku Dyisas.

²⁷ Na too agu mimò kel di klungaygu, na dee dulê là agu gal gkudang. Na slaan bitil na malinum agu, du slaan landè knaangu, na slaan tno agu du kulang sa klawehgu.

28 Na là alò ani, bay klit i duh msamuk i nawagu gablà di dad demegu faglut ku Dyisas Krayst ditù di dee banwe,

29 du ku nun satu di dale mlungay, lyogu i klungay, na ku nun mebe i demen to di salà, too mlidù i nawagu.

30 Na là agu mayè fdag, bay ku landè dademe kibògu, fdag agu gablà di kdee gnagugu, du déén gumite i klungaygu.

31 Na Dwata i Mà i Amuito Dyisas Krayst i dnayengu kel di landè sen, i gmadè là agu tmulen kéng.

32 Di muna fa di kdééngu di banwe Damaskus, i gubirnador i nalék Hari Aritas, dekan dad sundalun munung i gufusuk di syudad, du fakfean ale deg.

33 Kabay di satu butang, i dad demegu faglut tmabeng deg, na sudeng agu di lam i bong balyas na nluganla agu mdà di sol i too mdatah labat batu glibut di syudad, na galwà agu di falelan.

12

I kfite Krayst Dyisas di ku Fol

1 Na balù landè gukel i kafdaggu, fadlug agu fdag. Na ani, tulengu ku tan i kanteengu di kfite Amuito Krayst Dyisas di deg.

2-3 Na tasfalò fat fali i takubu, nun mebe deg ditù di langit di gumnè Dwata. Làgu gadè ku alò kamna agu, ku demen ku glut lawehgu salu ditù, alò Dwata gmadè.

4 Én alògu gadè, tadar agu di too fye baweh banwe Dwata. Na nun lingegu ditù i là gagan tmulen i dad to, na fnang tulen di dademe dad to.

5 Deg sa i to tamgebe ditù di langit, taman fdag agu gablà ani. Kabay gablà di ktogu alògu fdag i gumlungaygu.

6 Kaflingengu dun, balù ku mayè agu fdag, ise ku deg i to là fulung faldam, du kdee kafdaggu slame too glut. Kabay là agu mayè fdag, du là agu mayè ku fandam i dad to agu i mdatah to. Fye fa ku fandamla gablà di deg, alò mdà ku tan i tateenla di deg, na ku tan i tdògu i talingela.

7 Na du fye là agu fdag gablà di kdee kafye i fite Dwata di deg, taman falohan Satanas mlé di deg satu tduk i mlayam deg.

8 Na tlu dulé too agu fakdo di Amugu Dyisas Krayst, du fye nwean moon i gal gamsamuk deg.

9 Kabay ani timelan deg, manan, “Too sikof i tabengta ge, du ku mnè ge di klungay, én gumite i dad to i kgalgu.” Taman too agu lehew fdag i gumlungaygu, du di klungaygu lyalogu i kgal Krayst Dyisas tmabeng deg.

10 Én duen too lehew i nawagu di klungaygu, di kafsasè i dad to deg, di dad kalima kel di deg, di kaflayam i dad to degss, na di dad samuk kel di deg mdà di kkalògu ku Dyisas Krayst, du gadègu di klungaygu, i gal Dwata fgal deg.

I klidù nawa Fol gablà di dad to faglut

11 Na fdag agu gambet i satu to là fulung faldam. Kabay di muna, ku nsenyu agu moon di ksasè kangman i dad to mnang nawa deg, talandè duengu mangman gablà di ktogu. Fye fa ku gamu

moon dmayen deg. I dad to flingu, ale i glut dek Krayst Dyisas na mdatah ale, tmulen ale kéng. Na balù agu mdanà to là ale sa mdatah di deg.

¹² I dee dad tnikeng na dad ilè gal nimò i satu to gal dek Dyisas, tanimògu di knègu di safédyu, gagin i ktahà nawagu.

¹³ Na i dad nimògu di gamu, salngad i nimògu ditù di dademe dad to faglut di dademe banwe. Satu alò i làgu sanngad, làgu mni tabeng mdà di gamu. Na ku man nawayu gamsalà agu fagu di nimògu ani, na tabyà nlifetyu.

¹⁴ Na tagatlagad agu mlauy gamu di gatlu dulê. Na balù di klauygu ani, là agu sa kadang mni di gamu tabeng, du ise filak i neyegu di gamu, bay neyegu di gamu i kakdoyu deg, du gamu salngad dad ngàgu, na ise ku dad ngà i mlé di dad tuala, bay dad tua i mlé di dad ngàla.

¹⁵ Too agu lehew ku fakaygu blé di gamu i kdee gunungu, na balù i galgu, du fye gtabenggu gamu. Na du matnù i kakdogu gamu, i kakdoyu deg dé salu di gumlungayan?

¹⁶ Na glut landè fnigu di gamu, bay nun mangman, balù landè kun fnigu nun gwègu du fangawgu gamu.

¹⁷ Ku glut i gmanla, tan i kibògu kè mgaw gamu? Mafgaw gamu kè fagu di dad to i dekgu di gamu?

¹⁸ Na toogu fakdo di ku Titus, du fye salu kenen di gamu, na nun dekgu satu flanekito faglut magin kenen. Na di kakel ale Titus di gamu, fangawla gamu kè? Gadègu ise ani nimò Titus, du gami Titus, salngad fandammi na nimòmi.

19 Làgu gadè, bay ken fandamyu, fagu di kdee gmangu ani, alòmi nsen i ktomi. Kabay dad flanekgu faglut i toogu kando, kdee i tagmanmi tagadè Dwata, na slame fdu di ku Krayst Dyisas, na nimòmi kdee ani du fye matnù i kafaglutyu di kenen.

20 Na likò agu ken di kakelgu di gamu, teengu di gamu i làgu knayè, na nun mangu di gamu i làyu knayè. Likò agu ken nun di gamu sbulaw, mingà nawa, flabè nawa, na fabtasla di nawala i alò knayèla, na falmo i dengeg i demela to, malsalék, fdatah, na gal mlét i nawa i dad demela to.

21 Na likò agu ken di kakelgu du mlauy gamu, bong i kyàgu di muna Dwata gablà di gamu. Na ken too mlidù nawagu kadang gablà di dee dad to gamsalà di muna fa, na kel ani là fa msal na tmagak i dee bung sasè knayè i lawehla, i too magagyà nimò i nimòla balù di muna i dad to.

13

I dad kafngewe Fol

1 Na di kasfulégu ani kadang di gamu, tagatlu dulégu mlauy gamu. Na ani gman Tnalù Dwata, manan, “Ku nun dmalam i satu to, landè kiboan, silang ku nun lwe ku demen tlu to mite dun.”

2 Na tanun gmangu di dad to gamsalà di muna fa na di kdee fa i dademe, bay lêmangu nulit di làgu fa kel i tagmangu di galwe dulégu mlauy gamu, dunan di kasfulégu di gamu kadang landè galwà di kaflayamgu i dad to ku simto i là tmagak i dad sasè nimòla,

3 na ani gumiteyu i kaglut i dad gmangu mdà di ku Dyisas Krayst. Na là mlungay Krayst Dyisas

di kimoan di gamu, balingan fite di gamu i kgal i tulusan.

⁴ Du balù sadì landè kgal i tulusan di kfatila
kenen di krus, bay mdà di kgal i tulus Dwata lêman
kenen mto. Na salngad én gami i masasatu di ku
Krayst, sadì landè kgalmi du gal gami maflayam,
bay fagu di kgal i tulus Dwata i tmabeng gami, na
fakay gami fa tmabeng gamu.

⁵ Tooyu neye i nawayu ku glut too gamu faglut
di ku Dyisas Krayst ku là. Snalekyu i ktoyu ku déén
Dyisas di nawayu, du ku là déén Dyisas di nawayu
ise gamu dad to faglut di kenen.

⁶ Na kayègu ku gadèyu déén Dyisas di nawami na
gami i too glut dad gal dek Dyisas Krayst.

⁷ Na dmasal gami di Dwata, du kayèmi ku landè
sasè nimòyu. Ise ku én dasalmi du fye nun gmadè
i kaglut gablà di gami, bay dmasal gami du fye too
matlu i nimòyu, balù ku landè gmadè, gami i dad
gal dek Krayst Dyisas.

⁸ Du là gami tati tmalù dad to ku landè duenan,
tnalùmi ale alò ku nun sasè nimòla, du fye tanlula
i nimòla.

⁹ Too agu lehew ku fye i nimòyu, du ku én
kagkahyu landè dalangu fite i glalgu tmalù gamu.
Kabay ise alò ani, du toomi gamu dnasal di Dwata,
fye ku matnù i kafaglutyu kel di ksikofan.

¹⁰ Na én duengu smulat ani di gawag agu fa
di gamu, du fye di kakelgu, landè to tnalùgu na
fanlayamgu fagu di glal blé Amuito Dyisas Krayst
di deg. Blén di deg glal ani, ise du fye falmogu i
kafaglutyu, bay du fye tnabenggu gamu, du fye
matnù i kafaglutyu.

Gusen i man Fol

¹¹ Na ani nan, dad flanekgu faglut, i gusen i mangu. Tooyu tanlu i dad nimòyu, fanlingeyu i kafakdogu di gamu, na sansatuyu i nawayu, du fye manak i knèyu, na Dwata i gumdà i kakdo na ktanak nawa samnagin gamu.

¹² Na tooyu fite i kasakdoyu.

¹³ Kdee demeito faglut dini manla fandamla gamu.

¹⁴ Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye, na i kalbong nawa Dwata na i ksasatu nawayu di Tulusan samnagin gamu.

I tnalù dwata

New Testament in Blaan, Sarangani

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sarangani Blaan (Blaan, Sarangani)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1998, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Sarangani

© 1998, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
efb4a7ef-8c5f-5201-b899-abcaa7a21d0e